

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder

Kvalitetskonferansen

23.11.2016

Tema: Erfaringer fra tilsyn med
barneverntjenestene i 2016

Barneverntjenestene i Agder 2016:

- 30 kommuner, 10 barneverntjenester bestående av 27 kommuner har etablert interkommunalt samarbeid
- Systemrevisjon/egenvurdering i 90 % av barneverntjenestene i 2015 og 2016
- Opprettet hendelsesbasert tilsyn i ca. 40 saker pr. d.d.

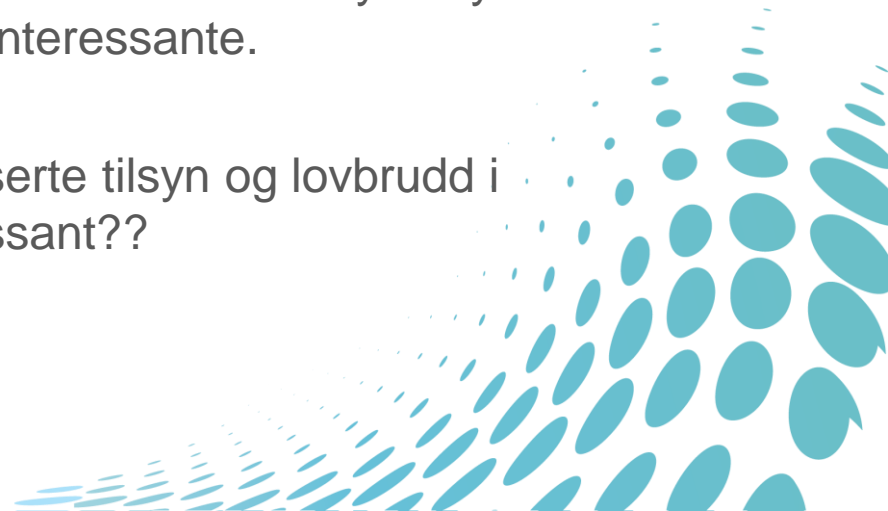
Interkommunalt samarbeid - barnevern

- **Utførelsen** av lovpålagte oppgaver og avgjørelsesmyndighet kan overlates til en vertskommune etter kommuneloven §§ 28-1 a-k
- Det **overordna ansvaret** for at innbyggerne i en kommune får de ytelser og tjenester som de etter loven har krav på kan **ikke** overlates til en vertskommune etter kommuneloven §§ 28-1 a-k
- Det overordna ansvaret hviler på de folkevalgte som må gripe inn med de midler loven åpner for eller i ytterste konsekvens avslutte samarbeidet hvis ikke lovpålagte ytelser og tjenester ytes av vertskommunen
- Ivaretagelsen av det overordna ansvaret avhenger av tilstrekkelig informasjon til å vurdere tjenesteproduksjonen

Hva slags informasjon er «tilstrekkelig»

1. Kommuneloven § 28-1 e setter krav til at vertskommuneavtalen skal ha bestemmelser om hvordan deltakerne orienteres om vedtak som blir fattet i vertskommunen på deres vegne
2. Andre viktige forhold å bli orientert om kan være: tilsynsrapporter, forvaltningsrevisjoner og klagesaker på samarbeidsområdene
3. Klagesaker på enkeltvedtak og hendelsesbaserte tilsyn knyttet til barn i deltakerkommunen er veldig interessante.
4. Hva med tall på antall hendelsesbaserte tilsyn og lovbrudd i vertskommunen totalt. Er det interessant??

Hva erfarer vi etter tilsyn i Agder?

1. Det avdekkes alvorlige feil/lovbrudd i praksisen i barneverntjenestene?
2. Vi ser at noen barneverntjenester utpeker seg med flere avvik/lovbrudd enn andre
3. Vi ser også at det skjer mye bra barnevernarbeid og at det er mye kompetanse i tjenestene

Systemrevisjon/egenvurdering LOT 2015/ 2016

1. Tema «Meldinger til barneverntjenesten og tilbakemelding til melder»
2. Revisjon i ca. 90 % av barneverntjenester. 6 systemrevisjon utført av FM, 4 egenvurdering utført av barneverntjenesten
3. Det avdekkes de samme avvik uavhengig av revisjonsmetoden:
 - ✓ Manglende tilbakemelding til privat melder
 - ✓ Manglende tilbakemelding til offentlig melder
 - ✓ Manglende tilbakemelding til offentlig melder om gjennomført US
 - ✓ Manglende vurdering av om det kan gis tilbakemelding om tiltak til offentlig melder

Hendelsesbaserte tilsyn i 2016

1. Formålet med tilsyn er å bidra til nødvendige endringer av ulovlig praksis og til kvalitetsforbedring av tjenestene
 - Dvs. å hindre tilsvarende lovovertridelser fremover, ikke å gi rett i en enkeltsak slik som ved klagebehandling
 - Intensjonen skal være førende for hva FM går inn i som tilsynsmyndighet
2. Mottatt ca. 58 anmodninger om opprettelse av tilsyn, opprettet tilsyn i ca. 40 saker.
3. 29 tilsyn er ferdigbehandlet og det er avdekket totalt 45 avvik/lovbrudd. Av de 29 ferdigstilte sakene er det lovbrudd i 77 % av sakene og i 23 % av sakene har vi ikke hatt merknader eller gitt råd og veiledning.

Hvilke avvik/lovbrudd har vi avdekket hittil i 2016

1. Manglende dokumentasjon av systematiske og regelmessige evalueringer
2. Manglende dokumentasjon om vurderinger generelt
3. Manglende tiltaksplaner
4. Lovstridig håndtering av muntlige meldinger
5. Ikke gjennomgått meldinger innen lovens frister
6. Manglende tilbakemelding til melder
7. Ikke iverksatt undersøkelser
8. Ikke fremmet sak om endring av samvær for fylkesnemnda
9. Manglende oppfølging av foreldre etter omsorgsovertakelse
10. Brudd på taushetsplikten
11. Manglende behandling av innsynskrav
12. Ikke fattet enkeltvedtak
13. Manglende begrunnelse i enkeltvedtak
14. Ikke gjennomført lovpålagte tilsynsbesøk og oppfølgingsbesøk

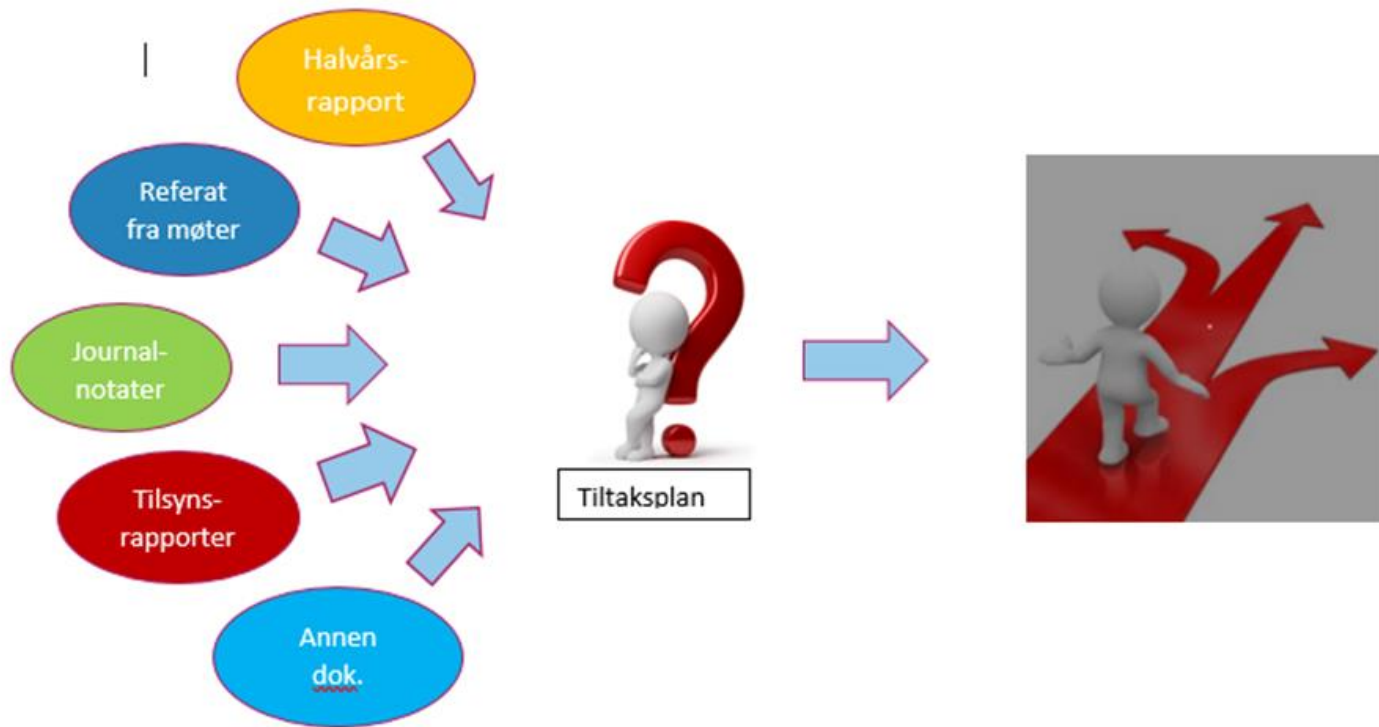

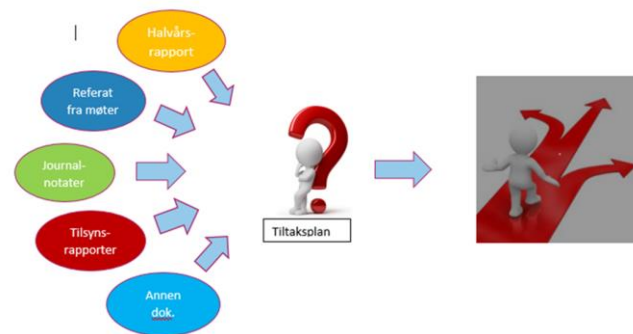

Avvik/lovbrudd avdekket i tilsynssaker og som antas å gjelde alle barneverntjenester:

- Evaluering/oppfølging etter bvl. § 4-5 og 4-16
- Dokumentasjon av vurderinger

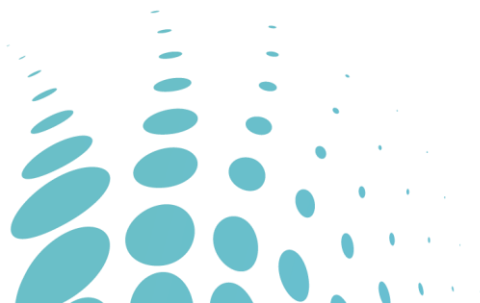

De folkevalgte/overordna ansvar må sørge for jevnlig og tilstrekkelig informasjon til å vurdere tjenesteproduksjonen

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder

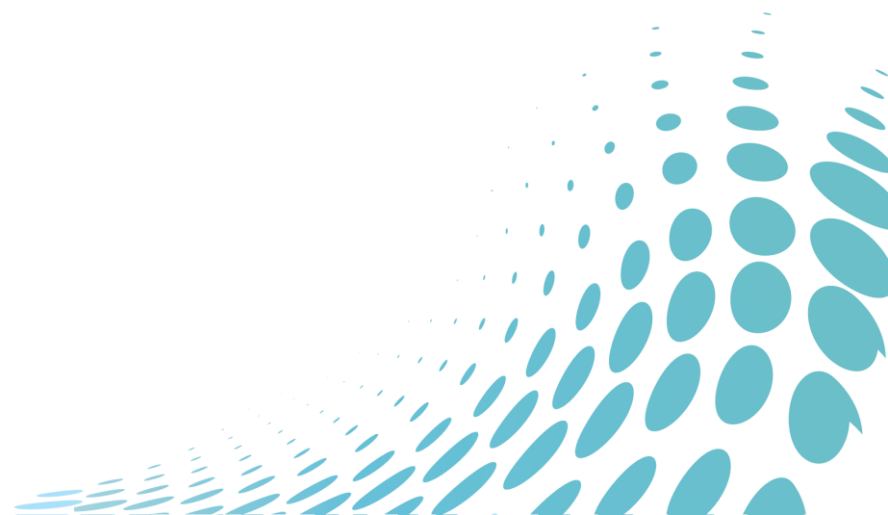

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder

Felles nasjonalt tilsyn 2014-17

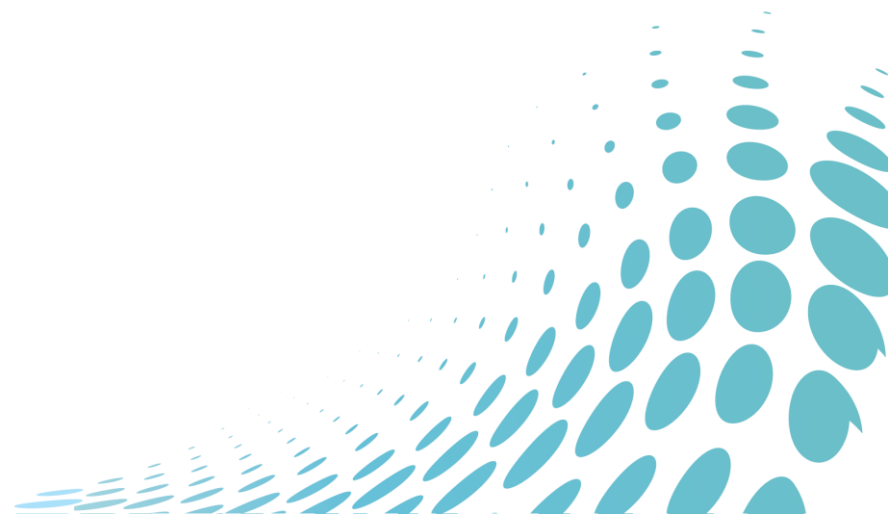
Erfaringer så langt

Innhold

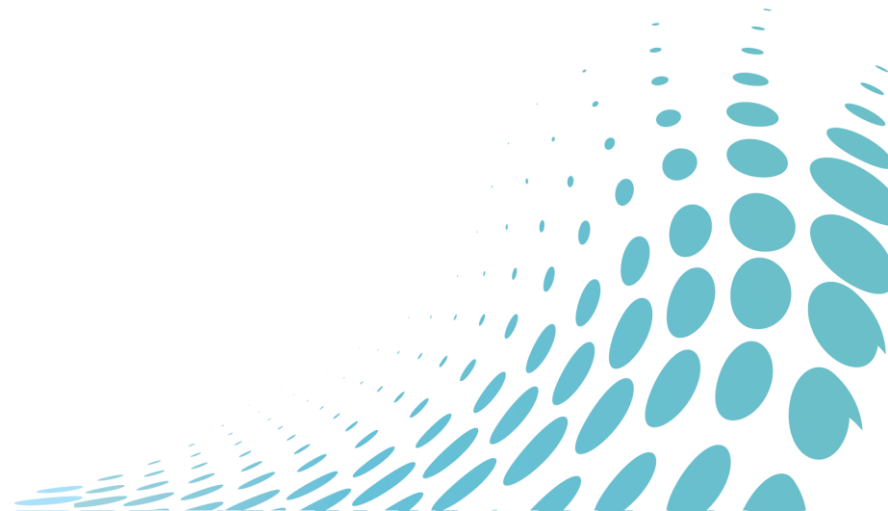
- Fylkesmannens oppdrag for tilsyn på utdanningsområdet
- Felles nasjonalt tilsyn 2014-17 – innhold og erfaringer
- RefLex – kommunens egenvurdering og egenkontroll

Oppdrag fra Kunnskapsdepartementet og Utdanningsdirektoratet

- Fylkesmannens **hovedoppgave** på **utdanningsområdet** er å føre **tilsyn** med **skoleeiere** for å sikre at grunnopplæringen blir drevet i samsvar med opplæringsloven
 - Tilsynene kan gjennomføres på kommunenivået, på skolene eller f.eks. med PPT

Tilsyn er lovlighetskontroll
Opplæringslov med forskrifter gjelder

Generelt om tilsyn på utdanningsområdet

- Fylkesmannen gjennomfører
 - Egeninitierte tilsyn med bakgrunn i risikovurderinger
 - Planlagte
 - Hendelsesbaserte
 - Felles nasjonale tilsyn (FNT)
- Lovlighetskontroll med utgangspunkt i Opplæringsloven med forskrifter
 - Udir har fastsatt felles metodikk (metodehåndbok og særlige retningslinjer for FNT) - og bruk av begreper for tilsyn på utdanningsområdet

MÅL for tilsyn

- Sikre elevenes rettigheter
- Klargjøre rammene og handlingsrommet
- Bidra til læring og utvikling
- Bidra til endring – når det er nødvendig
- Klargjøre plikter og rettigheter

Grenser og handlingsrom - lovkrav

Hvordan brukes
handlingsrommet?

Brudd på regelverket?

Er lovkravene
kjent?

A photograph of children playing on a colorful playground structure. The structure features blue and red metal frames with various climbing and swinging elements. Several children, dressed in winter clothing like hats and jackets, are visible. One child in a purple jacket is in the foreground, facing away from the camera. The background shows a clear sky and some trees. An orange semi-transparent banner is overlaid at the bottom of the image, containing the text.

Felles nasjonalt tilsyn 2014-2017

Felles nasjonalt tilsyn – FNT 2014-17

Gjennomføring,

- Kommunene og i fylkeskommuner – 2014 – 2017
- **Tre** ulike tilsyn/tilsynsområder – skriftlige og stedlige.
- Alle krav og kontrollspørsmål er gjort kjent i forkant av tilsynet – på regionale samlinger våren 2014 og/eller møter i forkant av tilsyn
- Tilsyn på skolene – grunnskoler og videregående skoler.
- Kan også gjennomføre tilsyn på kommunenivå – oppl § 13-10
- RefLex - Egenvurdering m/ dokumentasjon

Elevenes utbytte av opplæringen

3 tilsyn

1. Skolens arbeid med å sikre alle elevers utbytte av opplæringen (oppl med forskrifter /LK06)
 - Lokalt arbeid med læreplaner
 - Underveisvurdering
2. Skolens forvaltningskunnskap (oppl og fvl).
 - Enkeltvedtak og rettigheter til elever
3. Skolebasert vurdering (oppl med forskrifter)
 - Skolens egenkontroll/ egenvurdering

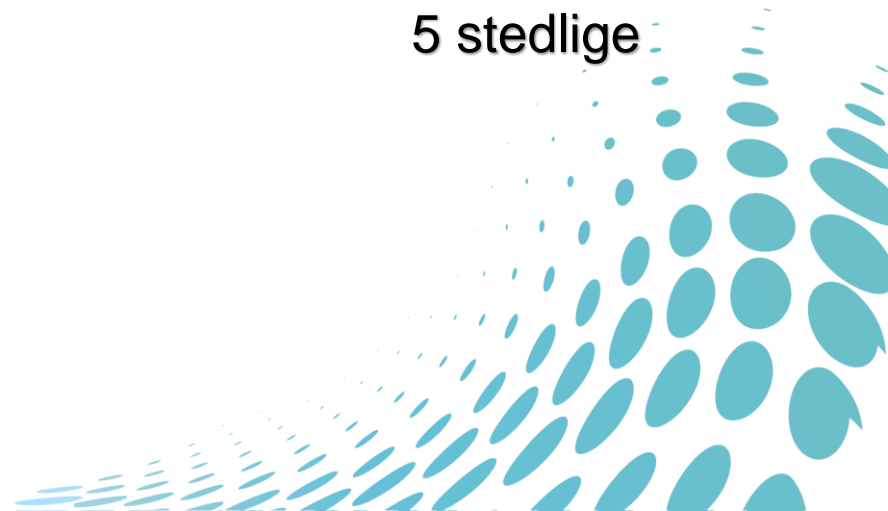
Gjennomførte tilsyn (FNT) – antall tilsyn

Skolens arbeid med å sikre elevenes utbytte av opplæringen 19 stedlige

- Lokalt arbeid med læreplaner
- Vurdering av elevene

Skolens forvaltningskunnskap (oppl og fvl) 16 skriftlige

Skolebasert vurdering 5 stedlige

Gjennomførte tilsyn (FNT) – antall kommuner og skoler

- 17 kommuner og begge fylkeskommunene
- 25 grunnskoler og 4 videregående skoler

- Brudd på regelverket funnet på 23 grunnskoler og 4 videregående skoler

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder

Sikres alle elever utbytte av opplæringen?

- Arbeider skolen i tråd med sentrale mål og føringer for opplæringen?
- Vet elevene hva de skal kunne – kompetansemålene for opplæringen?
- Får elevene vite hva de må gjøre for å nå målene?
- Tilpasses opplæringen i det lokale arbeidet?

Krevende og spennende arbeid – SAMARBEID!

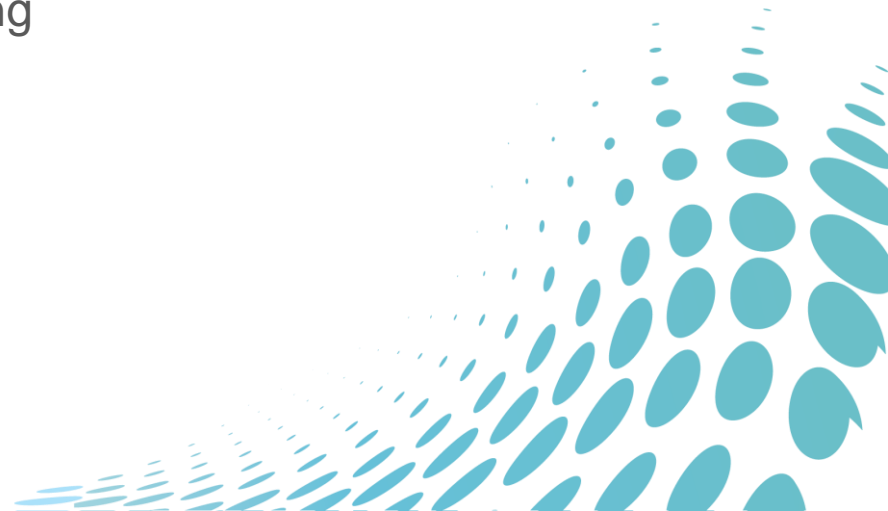
Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder

Funn fra tilsynene

Skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringen

Brudd på regelverket i forhold til:

- Lokalt arbeid med læreplaner
 - Generelt
 - Individuelle opplæringsplaner
- Underveisvurdering
 - Involvering av elevene
 - Vurdering av egen praksis som grunnlag for bedre tilpasset opplæring og spesialundervisning
- Særskilt språkopplæring
 - Kartlegging av behovet
 - Tilrettelegging/lokale planer
 - Underveisvurdering

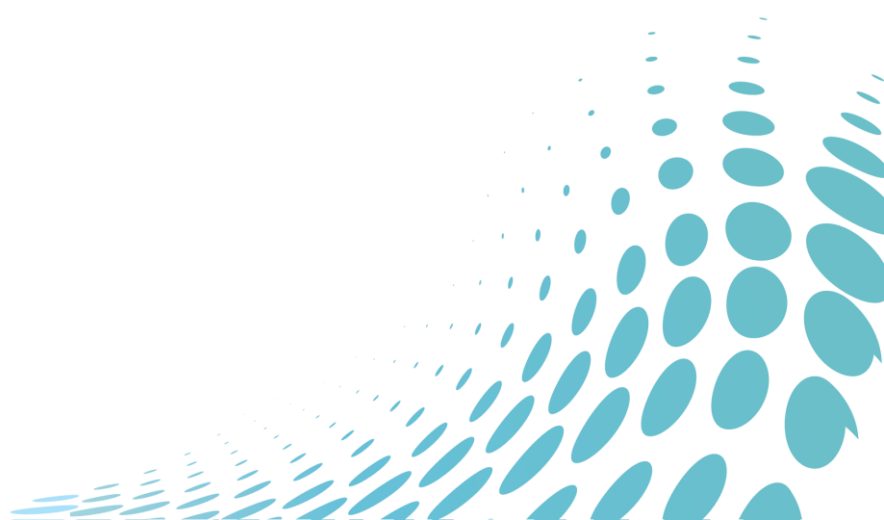

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder

Funn i fra tilsynene Skolens forvaltningskompetanse:

Brudd på regelverket i forhold til:

- Forhåndsvarsel
- Enkeltvedtak om spesialundervisning
- Begrunnelse for vedtak
- Særskilt språkopplæring.

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder

Funn fra tilsynene

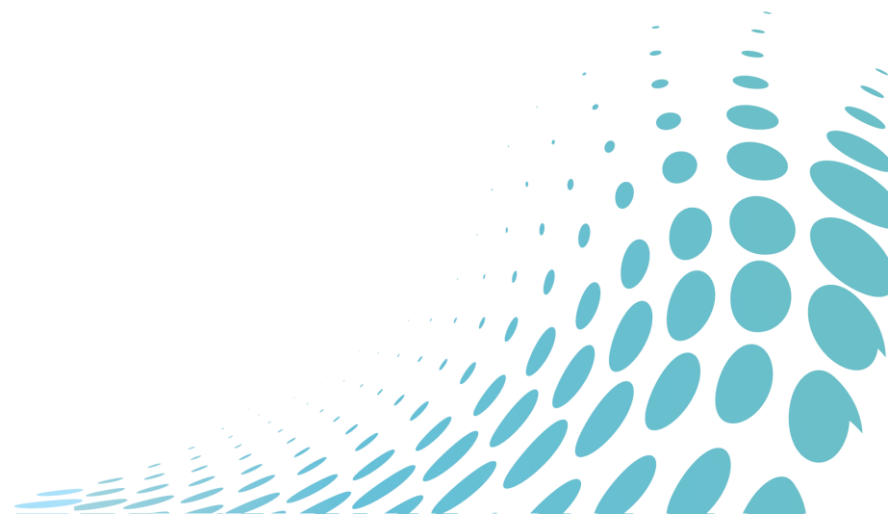
Skolebasert vurdering

Vurdering av egen organisasjon (skole). Har skolen en innarbeidet arbeidsmåte?

Er skolen organisert slik at alle elever får tilfredsstillende utbytte av opplæringen ut fra sine forutsetninger?

Innfris forventningene i formålsparagrafen? Kravene i LK 06?

Skoleeier har ansvar for dette!

RefLex – nettbasert verktøy

- Brukes i FNT på utdanningsområdet og noen egeninitierte tilsyn
- Nytt på barnehageområdet
- Egenvurdering
- Tilgjengelig for skoleeier , barnehagemyndighet og offentlige skoler

<https://reflex.udir.no/Temaoversikt/Oversikt>

Om temaet

1. Skolens arbeid med opplæring i fag

2. Undervisvurdering for å øke elevenes læringsutbytte

3. Undervisvurdering som grunnlag for tilpasset opplæring og spesialundervisning

4. Vurdering av behov for særskilt språkopplæring

1. Skolens arbeid med opplæring i fag

1.1. Sikrer rektor at undervisningspersonalet knytter opplæringens innhold til kompetansemål i det enkelte faget?

JA

NEI

REDEGJØR FOR SVARET

LEGG VED UNDERBYGGENDE DOKUMENTASJON

↑ LAST OPP VEDLEGG

VELG ET ALLEREDE OPPLASTET DOKUMENT

1.2. Sikrer rektor at undervisningspersonalet ivaretar elevens rett til å kjenne til årsaker og konsekvenser for opplæringen?

JA

NEI

REDEGJØR FOR SVARET

Rektor laster opp vedlegg og lager nummerert oversikt
Lærerne viser til eventuelle vedleggsnummer i sine begrunnelser